

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW

ROZDZIAŁ I. POJĘCIE I PRZEDMIOT PRAWA KONSTYTUCYJNEGO

1. POJĘCIE "PRAWO KONSTYTUCYJNE"
2. PRZEDMIOT PRAWA KONSTYTUCYJNEGO
3. PRAWO KONSTYTUCYJNE W SYSTEMIE PRAWA

ROZDZIAŁ II. ŹRÓDŁA PRAWA KONSTYTUCYJNEGO

1. OGÓLNE WIADOMOŚCI O KONSTYTUCJI

Nazwa

Geneza konstytucji pisanej

Konstytucja jako ustawa zasadnicza

Kontrola konstytucyjności prawa

2. TREŚĆ KONSTYTUCJI

3. FORMA KONSTYTUCJI

Sposób uchwalania

Tryb zmiany konstytucji

Systematyka konstytucji

Ustawa konstytucyjna

4. INNE ŹRÓDŁA PRAWA KONSTYTUCYJNEGO

ROZDZIAŁ III. PRAWO KONSTYTUCYJNE W LATACH 1944-1989

1. TWORZENIE PODSTAW USTROJOWYCH (OKRES KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ 1944-1946)

Dwa ośrodki władzy

Struktura organów państwowych

Referendum i wybory

2. USTRÓJ KONSTYTUCYJNY W LATACH 1947-1952. MAŁA KONSTYTUCJA

Ogólna charakterystyka okresu Sejmu Ustawodawczego

Władza ustawodawcza

Władza wykonawcza

Przygotowanie konstytucji

3. USTRÓJ KONSTYTUCYJNY W LATACH 1952-1980

Charakterystyka Konstytucji z 1952 r

Zasady ustroju politycznego państwa

Sytuacja prawna jednostki - prawa i wolności obywateli

System organów państwowych

Naczelne organy władzy państwowej

Naczelne organy administracji państwowej

Terenowe organy władzy i administracji państwowej
Sądy i prokuratura
Zmiany Konstytucji w latach 1952-1989

ROZDZIAŁ IV. TRANSFORMACJA USTROJU POLITYCZNEGO W LATACH 1989-1997

1. PRZESŁANKI I ZAKRES REFORM POLITYCZNO-USTROJOWYCH Z 1989 R

Uwarunkowania i geneza reform ustrojowych "okrągłego stołu"

Konferencja "okrągłego stołu" - przebieg obrad, zakres reform ustrojowych państwa i ich konsekwencje polityczne

2. KSZTAŁTOWANIE PODSTAW USTROJOWYCH III RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W LATACH 1989-1992

Charakterystyka zakresu zmian ustrojowych w latach 1989-1992

Reforma ustroju politycznego państwa "realnego socjalizmu" w nowelizacji Konstytucji PRL z 7 kwietnia 1989 r

Wybory parlamentarne z czerwca 1989 r. i ich konsekwencje polityczno-ustrojowe dla procesu transformacji w Polsce

Stanowienie podstaw konstytucyjno-ustrojowych państwa liberalno-demokratycznego

3. USTRÓJ POLITYCZNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA MAŁEJ KONSTYTUCJI (1992-1997)

Geneza Małej Konstytucji z 17 października 1992 r

Ogólna charakterystyka Małej Konstytucji z 17 października 1992 r

Charakterystyka rozwiązań ustrojowych w Małej Konstytucji

ROZDZIAŁ V. PRZYGOTOWANIE, UCHWALENIE I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KONSTYTUCJI Z 1997 R

1. PRACE KONSTYTUCYJNE W LATACH 1989-1991

Prace Sejmu X kadencji nad projektem przyszłej Konstytucji

Prace Senatu I kadencji nad projektem przyszłej Konstytucji

2. PRACE KONSTYTUCYJNE W LATACH 1991-1997

Regulacje dotyczące trybu przygotowania i uchwalenia Konstytucji RP

Prace nad projektem Konstytucji w latach 1992-1993

Prace nad projektem Konstytucji w latach 1993-1997

3. SYSTEMATYKA I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KONSTYTUCJI RP

ROZDZIAŁ VI. KONSTYTUCYJNE ZASADY USTROJU

1. POJĘCIE "ZASAD NACZELNYCH"

2. ZASADA REPUBLIKAŃSKIEJ FORMY RZĄDU

3. ZASADA DEMOKRATYCZNEGO PAŃSTWA PRAWNEGO

Państwo prawne

Demokratyczne państwo prawne

4. ZASADA AUTONOMII I WZAJEMNEJ NIEZALEŻNOŚCI ORAZ WSPÓLDZIAŁANIA W STOSUNKACH MIĘDZY PAŃSTWEM A KOŚCIOŁAMI I INNYMI ZWIĄZKAMI WYZNANIOWYMI

5. ZASADA WOLNOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA I OBYWATELA

6. ZASADA SUWERENNOŚCI NARODU

Suwerenność narodu według J.J. Rousseau

Nierussowskie rozumienie suwerenności narodu

7. ZASADA REPREZENTACJI POLITYCZNEJ

Pojęcie "reprezentacji"

Klasyczna koncepcja reprezentacji wobec istnienia partii politycznych
Pojęcie mandatu przedstawicielskiego
Instytucje demokracji bezpośredniej
Instytucje demokracji bezpośredniej w Polsce
Istota referendum
Referendum w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa
Referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej
Referendum zatwierdzające zmianę Konstytucji RP
Organizacja referendum
Wynik referendum
Ważność referendum
Realizacja wyniku referendum
Obywatelska inicjatywa ustawodawcza
8. ZASADA PODZIAŁU WŁADZY I RÓWNOWAGI WŁADZ
9. ZASADA DWUIZBOWOŚCI
10. ZASADA PLURALIZMU POLITYCZNEGO
Zasady tworzenia partii
Ustawa o partiach politycznych
Równość partii wobec prawa
Funkcje partii
11. ZASADA PARLAMENTARNEGO SYSTEMU RZĄDÓW
12. ZASADA ODREBNOSTI I NIEZALEŻNOŚCI SĄDÓW I TRYBUNAŁÓW
13. ZASADA SPOŁECZNEJ GOSPODARKI RYNKOWEJ
Wolność działalności gospodarczej
Własność prywatna
14. ZASADA DECENTRALIZACJI WŁADZY PUBLICZNEJ I SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO

ROZDZIAŁ VII. PODSTAWOWE WOLNOŚCI, PRAWA I OBOWIĄZKI CZŁOWIEKA I OBYWATELA

1. STATUS JEDNOSTKI W PAŃSTWIE
Wprowadzenie
Ideologia praw jednostki i podstawowe pojęcia
Międzynarodowa ochrona praw jednostki
2. PRAWA I WOLNOŚCI OBYWATELSKIE NA GRUNCIE KONSTYTUCJI Z 1952 R. I
MAŁEJ KONSTYTUCJI Z 1992 R
Koncepcja i konstytucyjna regulacja praw podstawowych
Realizacja praw podstawowych
3. WOLNOŚCI, PRAWA I OBOWIĄZKI CZŁOWIEKA I OBYWATELA WEDŁUG
KONSTYTUCJI RPZ1997R
Założenia
Systematyka, charakterystyka normowania wolności i praw oraz środki ich ochrony
Podstawowe obowiązki

ROZDZIAŁ VIII. KONSTYTUCYJNY SYSTEM ŹRÓDEŁ PRAWA

1. UWAGI OGÓLNE
2. AKTY PRAWA POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCE
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
Ustawa
Umowy międzynarodowe i prawo Unii Europejskiej

Rozporządzenie

Akty prawa miejscowego

3. AKTY PRAWA WEWNĘTRZNEGO

4. AKTY PRAWNE SPOZA ROZDZIAŁU III KONSTYTUCJI

ROZDZIAŁ IX. SYSTEM ORGANÓW PAŃSTWOWYCH W ŚWIELE KONSTYTUCJI

1. POJĘCIE "SYSTEMU ORGANÓW PAŃSTWOWYCH"

2. CZYNNIKI WYZNACZAJĄCE KSZTAŁT SYSTEMU ORGANÓW PAŃSTWOWYCH

3. KSZTAŁT SYSTEMU ORGANÓW PAŃSTWOWYCH W ŚWIELE KONSTYTUCJI

Organy ustawodawcze

Organy wykonawcze

Sądy i trybunały

Organy kontroli państwowej i ochrony prawa

Samorząd

ROZDZIAŁ X. PRAWO WYBORCZE

1. POJĘCIA "PRAWA WYBORCZEGO" I "SYSTEMU WYBORCZEGO"

2. FUNKCJE PRAWA WYBORCZEGO

3. KONSTYTUCYJNE ZASADY PRAWA WYBORCZEGO W POLSCE

Zasada powszechności

Zasada równości

Zasada bezpośredniości

Zasada tajności głosowania

Zasady ustalania wyników wyborów

4. TRYB PRZEPROWADZANIA WYBORÓW DO SEJMU I SENATU

Zarządzanie wyborów i kalendarz wyborczy

Tryb zgłaszania kandydatów

Stwierdzenie ważności wyborów

Wygaśnięcie i obsadzenie mandatu w czasie kadencji

ROZDZIAŁ XI. SEJM I SENAT

1. POZYCJA USTROJOWA, STRUKTURA I KOMPETENCJE

2. TRYB I ZASADY FUNKCJONOWANIA

3. STATUS PRAWNY POSŁA I SENATORA

Charakter mandatu przedstawicielskiego

Niepołączalność stanowisk oraz inne gwarancje niezależności przedstawiciela

Immunitet parlamentarny

Warunki wykonywania mandatu

Szczegółowe kompetencje posłów i senatorów

Prawo do zrzeszania się w kluby, koła i zespoły poselskie

Prawa posłów i senatorów w izbie

4. ORGANIZACJA WEWNĘTRZNA SEJMU I SENATU

Marszałek

Prezydium izby

Konwent Seniorów

Komisje

Komisje stałe

Komisje nadzwyczajne

Tryb pracy komisji

5. POSIEDZENIA SEJMU I SENATU

Zwoływanie posiedzeń, porządek obrad

Obrady

Dyskusja

Głosowanie

6. FUNKCJA USTAWODAWCZA

Tryb ustawodawczy

Inicjatywa ustawodawcza

Rozpatrywanie projektu ustawy przez Sejm

Prace Senatu nad ustawą; uchwalenie ustawy przez Sejm

Podpisanie ustawy przez Prezydenta RP

Procedury szczególne

Projekt pilny

7. FUNKCJA KONTROLNA

Wotum nieufności

Kontrola wykonania ustawy budżetowej

Interpelacje i zapytania poselskie

Informacje bieżące Rady Ministrów

Oświadczenia poselskie i senatorskie

Kontrolne uprawnienia komisji

Kontrola wykonywania ustaw

ROZDZIAŁ XII. **PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

1. CHARAKTERYSTYKA KONSTYTUCYJNEGO STANOWISKA PREZYDENTA RP

Pozycja ustrojowa Prezydenta RP w systemie podziału władzy

Funkcje ustrojowe

Zasady i tryb odpowiedzialności Prezydenta RP

2. ZASADY WYBORU PREZYDENTA RP

Założenia ogólne

Zasady i tryb powszechnych wyborów Prezydenta RP

Zarządzanie wyborów, tryb zgłaszania kandydatów oraz ustalanie ważności wyboru

Prezydenta RP

Prawne warunki wybieralności na urząd Prezydenta

Kadencja, objęcie urzędu i wygaśnięcie mandatu Prezydenta RP

3. AKTY URZĘDOWE PREZYDENTA

Pojęcie i klasyfikacja aktów urzędowych Prezydenta

Kontrasygnata aktów urzędowych Prezydenta

Prerogatywy Prezydenta

4. KOMPETENCJE PREZYDENTA RP

Klasyfikacja kompetencji

Kompetencje głowy państwa

Kompetencje w zakresie spraw zagranicznych

Kompetencje w zakresie zwierzchnictwa Sił Zbrojnych, obronności i bezpieczeństwa państwa na czas pokoju i wojny

Klasyczne uprawnienia głowy państwa

Kompetencje arbitrażu politycznego i równoważenia władz

Kompetencje w stosunku do parlamentu (Sejmu i Senatu)

Kompetencje w stosunku do rządu

Kompetencje w stosunku do władzy sądowniczej

Inne kompetencje Prezydenta

Kompetencje ustrojowe

Kompetencje kreacyjne, organizacyjne oraz w zakresie kierownictwa państwowego i wewnętrznego w Kancelarii Prezydenta RP

Pozostałe kompetencje określone w ustawach

5. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POZYCJI PREZYDENTA RP W SYSTEMIE USTROJOWYM PAŃSTWA

ROZDZIAŁ XIII. RADA MINISTRÓW I ADMINISTRACJA RZĄDOWA

1. KWESTIE TERMINOLOGICZNE

2. USTROJOWA ROLA RADY MINISTRÓW

3. SKŁAD RADY MINISTRÓW

4. TRYB POWOŁYWANIA RADY MINISTRÓW

Rola Prezydenta i Sejmu

Rola Prezesa Rady Ministrów w tworzeniu rządu

5. ZMIANY W SKŁADZIE RADY MINISTRÓW

6. PROBLEM ODPOWIEDZIALNOŚCI RADY MINISTRÓW

Odpowiedzialność polityczna Rady Ministrów

Odpowiedzialność konstytucyjna członków Rady Ministrów

7. KOMPETENCJE RADY MINISTRÓW

Wykonywanie ustaw

Stanowienie prawa

Składanie sprawozdań i informacji

Funkcja kierowniczo-koordynacyjna

8. TRYB FUNKCJONOWANIA RADY MINISTRÓW

9. PREZES RADY MINISTRÓW

10. PRAWNY CHARAKTER MINISTRÓW

11. ADMINISTRACJA RZĄDOWA

ROZDZIAŁ XIV. USTRÓJ PRAWNY SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

1. KONSTRUKCJA PRAWNA GMINY, POWIATU I WOJEWÓDZTWA

2. KOMPETENCJE GMINY, POWIATU I WOJEWÓDZTWA

3. SPRAWOWANIE WŁADZY W GMINIE, POWIECIE I WOJEWÓDZTWIE

Wybory organów stanowiących

Wybory organów wykonawczych

Referendum lokalne

Pojęcie referendum lokalnego

Wniosek o przeprowadzenie referendum

Tryb przeprowadzania oraz ustalania i ogłaszania wyników referendum

Rodzaje referendum lokalnego

Organy stanowiące i wykonawcze

4. CHARAKTER MANDATU PRZEDSTAWICIELSKIEGO

5. AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO STANOWIONE PRZEZ ORGANY SAMORZĄDU

6. MIENIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU

7. ZWIĄZKI, STOWARZYSZENIA, POROZUMIENIA GMINNE I POWIATOWE

8. UDZIAŁ W MIĘDZYNARODOWYCH ZRZESZENIACH SPOŁECZNOŚCI

LOKALNYCH I REGIONALNYCH

9. NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ SAMORZĄDU

ROZDZIAŁ XV. SĄDY I TRYBUNAŁY

1. USTRÓJ I WŁAŚCIWOŚĆ SĄDÓW

Sąd Najwyższy

Sądy powszechne

Sądy administracyjne - Naczelny Sąd Administracyjny

Sądy wojskowe

2. KONSTYTUCYJNE ZASADY ORGANIZACJI I POSTĘPOWANIA SĄDÓW

Zasady ustrojowe

Zasada niezawisłości sądu

Zasada instancyjności

Zasada udziału obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości

Zasada jednolitości sądów

Zasady o charakterze praw człowieka

Prawo do sądu

Zasada jawności

Zasada nullum crimen nulla poena sine lege

Zasada prawa do obrony

Zasada domniemania niewinności

3. KRAJOWA RADA SĄDOWNICTWA

4. TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

Istota i ewolucja kontroli konstytucyjności prawa w Polsce

Pozycja i ustrój Trybunału Konstytucyjnego

Właściwość i zakres kontroli Trybunału Konstytucyjnego

Postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym

Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego

5. TRYBUNAŁ STANU

Istota odpowiedzialności konstytucyjnej

Zakres odpowiedzialności konstytucyjnej

Organizacja Trybunału Stanu

Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej

6. SĄDY I TRYBUNAŁY A PRAWO WSPÓLNOTOWE

ROZDZIAŁ XVI. ORGANY KONTROLI PAŃSTWOWEJ I OCHRONY PRAWA

1. NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Geneza najwyższego organu kontroli w Polsce

Pozycja ustrojowa Najwyższej Izby Kontroli

Organizacja Najwyższej Izby Kontroli

Zadania, zakres działania i tryb postępowania Najwyższej Izby Kontroli

Podmiotowy i przedmiotowy zakres działania

Tryb działania Najwyższej Izby Kontroli

2. RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Istota i znaczenie instytucji ombudsmana

Geneza i pozycja ustrojowa Rzecznika Praw Obywatelskich

Zakres działania Rzecznika Praw Obywatelskich

Tryb i zasady funkcjonowania Rzecznika Praw Obywatelskich

3. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI

Pozycja ustrojowa Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Struktura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Zakres kompetencji i tryb funkcjonowania Rady

ROZDZIAŁ XVII. KONSTYTUCYJNE ASPEKTY AKCESJI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ DO UNII EUROPEJSKIEJ

1. UWAGI WSTĘPNE
2. ZMIANY W FUNKCJONOWANIU PARLAMENTU POLSKIEGO
3. CHARAKTER PRAWN USTAWY PO WEJŚCIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ
4. WYBRANE ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE KONSEKWENCJI AKCESJI DLA POZYCJI USTROJOWEJ ORGANÓW WŁADZY WYKONAWCZEJ
5. ROLA PARLAMENTU POLSKIEGO W UNII EUROPEJSKIEJ
6. NOWE ŹRÓDŁA PRAWA WPROWADZONE PRZEZ TRAKTAT KONSTYTUCYJNY